

Anton
Burger

SPIEGELEN 25 BIEGETEN

Bijbels

Bemoedigingsdagboek
voor het hele jaar

LEESFRAGMENT

Anton Burger

SPIEGELEN

The title 'SPIEGELEN' is written in a large, bold, blue sans-serif font. Below the main title, the same word is repeated in a lighter, semi-transparent blue color, creating a reflection effect.

Bijbels

Bemoedigingsdagboek

voor het hele jaar

SPIEGELEN

Bijbels Bemoedigingsdagboek voor het hele jaar

© 2021, Anton Burger

Uitgave: september 2021

Omslagontwerp en binnenwerk: Jore ontwerp

Uitgave: Triple Boeken, Aalten

www.tripleboeken.nl

info@tripleboeken.nl

ISBN: 9789083117355

Nur: 707 - geloofsopbouw

Bij Bijbelvertalingen worden de volgende afkortingen gebruikt:

BB = Basisbijbel

BGT = Bijbel in Gewone Taal

HSV = Herziene Statenvertaling

NBG = Vertaling Nederlands Bijbelgenootschap 1951

NBV = Nieuwe Bijbelvertaling

Alle rechten voorbehouden.

*In liefdevolle herinnering opgedragen
aan mijn ouders die me de liefde voor
God en voor boeken hebben bijgebracht.*

Voorwoord

Uw woord leidt mij. Het is als een lamp voor mijn voeten, een licht op mijn pad. (Psalm 119:105 BB)

Voor je ligt een Bijbels dagboek dat ik wil beginnen met deze overbekende woorden uit Psalm 119. Omdat ze zo bekend zijn, heb ik ervoor gekozen om de BasisBijbel te gebruiken, die je in dit dagboek wel vaker tegen zult komen. Wat mij betreft is deze vertaling echt een aanrader. Voor mensen die de dingen van God nog aan het ontdekken zijn, is de BasisBijbel heel goed te begrijpen en voor mensen die al wat verder in hun geloofsleven zijn, is het vaak een eyeopener, omdat overbekende teksten net even anders worden geformuleerd.

De BasisBijbel is trouwens geen vertaling vanuit de grondtekst, maar gebaseerd op de Statenvertaling. De intentie van J. Kleyn - die er vijftien jaar aan heeft gewerkt - was dat de Bijbel voor iedereen toegankelijk zou worden. Dat is ook mijn verlangen, want het Woord van God is - juist in deze donkere en vaak verwarrende tijd - 'een lamp voor onze voet en een licht op ons pad'.

Elk dagstukje begint met een Bijbelgedeelte, waar ik iets over vertel. Als je wat meer tijd hebt kun je natuurlijk het hele hoofdstuk uit de Bijbel lezen, maar dat hoeft niet per se.

In een aantal stukjes schrijf ik over Roemenië. Dat moet ik even uitleggen. Bijna dertig jaar geleden bezocht ik Roemenië voor het eerst met een hulptransport. Roemenië was een arm land. Nog maar enkele jaren geleden had een revolutie een einde gemaakt aan de dictatuur van Nicolae Ceaușecu en zijn vrouw Elena. Het nieuws over de ellende waar veel Roemenen in leefden kwam via de Evangelische Omroep onze huiskamer binnen en direct voelde ik dat hier iets aan

gedaan moest worden. Mijn ouders hadden al vele jaren de christenen in Hongarije en Roemenië gesteund door voedsel, kleding en Bijbels in te zamelen, die daar vervolgens door anderen in het diepste geheim naartoe gebracht werden. Je zou dus kunnen zeggen dat het helpen me met de paplepel is ingegoten.

Na die eerste keer volgden vele andere bezoeken en de reden dat ik daar nu wat over aan het opschrijven ben is, dat ik er zelf – helaas – niet meer naartoe kan gaan. Twee jaar geleden kreeg ik te horen dat ik progressieve MS heb en dat belemmert me in veel situaties. Ons bezoek in het voorjaar van 2019 was dan ook een afscheidsreis. Afscheid van fijne vrienden zoals ds. Siminel Lazar en zijn vrouw Lia; afscheid van een land ook dat voor ons een tweede thuis is geworden.

Toen ik het hier nog eens over had met een goede vriendin van wie haar man me vanuit onze stichting jarenlang geholpen heeft met allerlei ‘hand- en spandiensten’, liet ik me ontvallen ‘dat ik er een boek over zou kunnen schrijven!’ Haar reactie was: ‘Waarom doe je dat dan niet? Waarom laat je anderen niet lezen wat God heeft gedaan?’

Ik heb hier een tijdje over nagedacht, want eigenlijk voelde ik me helemaal geen schrijver. Ook moet ik door de MS dagelijks dealen met ‘gebrek aan energie’, ‘concentratieproblemen’ en nog een paar andere dingen. Toch kwam ik tot de conclusie dat het goed is om te delen wat er in een kleine dertig jaar allemaal kan gebeuren en wat God door gewone mensen heen kan doen.

Niet elk stukje gaat trouwens over Roemenië: ook mijn werk als hulpverlener en gewone alledaagse situaties komen langs.

Ik wens je veel leesplezier!

Anton Burger
Sleeuwijk, voorjaar 2021

Niet alleen het nieuwe jaar in

Toen zei Hij: 'Moet ik Zélf meegaan om je gerust te stellen?' Mozes antwoordde Hem: 'Als U niet Zelf met ons meegaat, laat ons dan niet van hier verder trekken!' (Exodus 33:14,15 BB)

Het nieuwe jaar is nog maar net begonnen. Het afgelopen jaar heeft ons veel gebracht: hoogtepunten, maar ook dieptepunten. Dingen om met een glimlach op terug te kijken en zaken om maar snel te vergeten. Dat was in mijn leven zo en dat zal in jouw leven waarschijnlijk ook wel zo zijn. Er is veel wat we vaak snel weer vergeten, maar gelukkig hebben we Google of Facebook om ons zo af en toe ongevraagd te herinneren aan gebeurtenissen die één, twee of vijf jaar geleden plaatsvonden.

Als het vuurwerk is uitgeknaald, de laatste oliebollen aan de vogels zijn gevoerd en we na al die feestdagen snakken naar 'normaal', dan dringt zich de vraag aan ons op: hoe gaan we dit nieuwe jaar in?

Ja, hoe doen we dat eigenlijk? 'Blik op oneindig' en gewoon verder leven, of is het een heel speciaal moment waar we - enigszins melancholisch - geruime tijd bij stilstaan? Iedereen beleeft dat soort dagen anders en er bestaat geen 'goed' of 'fout', maar op de één of andere manier vind ik het zelf altijd wel bijzonder om er even de tijd voor te nemen. Ik dacht na over een situatie die vergelijkbaar is met de start van een nieuw jaar en kwam uit bij Mozes op het moment dat hij van God de tien geboden ontving en het volk ondertussen - onder leiding van Aäron - een gouden kalf heeft gemaakt. Het Beloofde Land lijkt verder weg dan ooit en God wil eigenlijk niet verder meereizen met dit volk.

Dat is heftig en ik kan me geen ander moment herinneren waarop het er voor de Israëlieten somberder heeft uitgezien dan juist nu. Zonder God wordt het niets; helemaal niets...

Maar toch blijkt God niet veranderd te zijn, want Hij laat Zich 'verbidden' omdat Mozes 'Zijn vriend is en God vriendelijk en goed voor hem wil zijn' (Exodus 33:17 BB). God besluit om toch Zelf mee te gaan op het laatste stuk van de reis naar het Beloofde Land.

Hoe gaan wij onze reis vervolgen in het nieuwe jaar dat voor ons ligt? Ik hoop dat ook wij niet verder durven gaan zonder de zekerheid dat de allerhoogste God met ons mee zal gaan, want als Hij met ons meegaat, dan komt het - ook dit nieuwe jaar - vast goed!

*Wat de toekomst brengen moge
Mij geleidt des Heren hand
Moedig sla ik dus de ogen
Naar het onbekende land
Leer mij volgen zonder vragen
Vader wat Gij doet is goed
Leer mij slechts het heden dragen
Met een rustig, kalme moed.¹*

Mijn tijden zijn in Uw hand

Maar ik vertrouw op U, Heer. Ik zeg: U bent mijn God! Mijn tijden zijn in Uw hand. (Psalm 31:15,16a HSV)

Gisteren hebben we stilgestaan bij Mozes, de man die niet verder wilde gaan zonder dat God met hem mee zou gaan. Aan het begin van het nieuwe jaar is dat ook wat voor ons zo belangrijk is, want laten we eerlijk zijn: hoe moeten we het alleen voor elkaar krijgen? Soms kan alles zo op je afkomen dat je niet meer weet hoe je verder moet. Je loopt telkens weer tegen je eigen onvermogen aan en het ene probleem is nog niet opgelost of het volgende staat alweer voor de deur. Het kan je verlammen, moedeloos maken en ervoor zorgen dat je verandert in een apathisch mens, wat niet de bedoeling is van ons aardse bestaan.

Als dit voor jou ook geldt, heb je waarschijnlijk niet zo heel veel zin in nieuwjaarsborrels en familiebezoekjes waarbij je iedereen – onder begeleiding van drie zoenen – ‘het allerbeste’ toewenst. (Misschien was de coronacrisis voor jou dan wel een klein pluspuntje, want: geen nieuwjaarsborrels en geen drie zoenen.)

Eigenlijk moet je hier even stoppen, en eerst heel Psalm 31 lezen. Dat kost je hooguit drie minuten en het is echt de moeite waard. Het lied is door David geschreven. In de Psalm heeft David de problemen waar hij tegenaan loopt op een rijtje gezet:

- Mijn vijanden proberen me ‘onderuit te halen’ (vers 5)
- Ik ben angstig (vers 10)
- Mijn leven teert weg door verdriet (vers 11)
- Ik heb de kracht niet meer om verder te gaan (vers 11)
- Ik word door mijn vijanden zwartgemaakt en ik ben zelfs in levensgevaar (vers 14)

Als ik dit allemaal zo lees, dan is het een lange lijst met ellende. Misschien lijkt het wel op één of meer bladzijden uit het dagboek van jouw leven.

Gelukkig stopt David niet bij het opsommen van zijn problemen, want onmiddellijk na al deze moeite, lees ik de tekst die vandaag boven dit stukje staat en waar drie belangrijke zaken in worden genoemd:

- Ik vertrouw op U, Heer (wat er ook gebeurt).
- U alleen bent mijn God (en niemand anders).
- Mijn tijden zijn in Uw hand (ja, elk moment van mijn leven ben ik veilig bij U).

Juist in de moeite mogen we ons daar aan vasthouden!

‘... en niemand zal Mijn schapen uit Mijn hand rukken.’ (Johannes 10:28b HSV)

De start

**Alles wat uw hand vindt om te doen, doe dat naar uw vermogen...
(Prediker 9:10a HSV)**

Wat doe je als je van alles wilt doen aan de nood van anderen, maar domweg de middelen niet hebt?

Deze vraag heeft me dertig jaar geleden wel een tijdje beziggehouden. De troosteloze beelden uit wat vroeger 'Republica Socialista Romania' heette, hadden me diep geraakt en ik wilde er naartoe, gewoon om iets te doen. Kinderen met holle ogen in vervelozе bedjes; ik kan het nog steeds voor me halen.

Er waren echter wat kleine probleempjes: ik had geen rijbewijs en samen met Heidi, mijn vrouw, hadden we inmiddels twee kleine kinderen, Dannie van drie en Thirza van nog geen jaar oud, dus was het misschien niet verstandig om zo'n lange en gevaarlijke reis te ondernemen. Verder gaf mijn rug regelmatig problemen, dus twee keer tweeduizend kilometer in een busje reizen was eigenlijk ook geen goed idee.

Toch liet het me niet los en gaf ik het heel eenvoudig terug aan Degene die ervoor zorgde dat mijn hart werd geraakt. Als ik iets zou kunnen betekenen, dan zou ik vast de juiste mensen tegenkomen. En dat is ook wat er na enkele maanden gebeurde. In Ridderkerk, de plaats waar ik als tiener opgroeide, was een werkgroep waar mijn ouders ooit mee hadden samengewerkt. Die werkgroep gaf mij de gelegenheid om een keer met een hulptransport mee te gaan. De oude Daf-bus zag eruit of deze reis niet zou kunnen overleven en dat bleek nog waar te zijn ook. We kwamen tot Steyr in Oostenrijk, toen het linker voorwiel vastliep. Twee dagen later konden we onze reis vervolgen, maar het meegebrachte geld voor noodgevallen was inmiddels wel op.

Diep in de nacht arriveerden we uiteindelijk bij onze eerste stopplaats in Transsylvanië, het Hongaarse gedeelte van Roemenië. Ik had geen idee waar we ons bevonden, want het laatste deel van de reis hadden we in absolute duisternis gereden. (Later hoorde ik dat straatverlichting vaak werd gestolen door rondreizende zigeuners, dus lieten ze die maar achterwege.)

Na een korte nachtrust in een onbekend bed, werd ik wakker onder een oud laken en een lappendeken. Toen ik nog eens goed keek, bleek het een deken te zijn dat mijn moeder ooit had gebreid en uiteindelijk bij een Hongaarssprekende dominee in Roemenië terecht was gekomen. Het was zeker niet koud in mijn slaapvertrek, maar toch kreeg ik even kippenvel.

Het begin was er en door de jaren heen heeft 'mijn hand veel gevonden om te doen'. Zelfs als je eigenlijk niet weet wat je kunt doen, kun je altijd aan 'de Grote Baas' vragen wat Hij voor je te doen heeft.

Geloof me, die vraag wordt vast beantwoord!

Nooit alleen

Hij zal u beschutten met Zijn vlerken, onder Zijn vleugels zult u de toevlucht nemen, Zijn trouw is een schild en een pantser. (Psalm 91:4 HSV)

Laat in de middag arriveerden we in Petrilla, een dorp in de Roemeense mijnstreek. Dat dit zo was konden we zien aan de sneeuw, die was niet wit, maar gitzwart. We hadden al een aantal adressen bezocht en overal kon je de armoede zien, voelen en ruiken. Bezorgde gezichten van vaders en moeders, kinderen met vervelende hoestbuien en ouderen met versleten ledematen. Petrilla was blijkbaar geen plek waar je 'het Zwitserlevengevoel' makkelijk kon ervaren.

Na zo'n dag voelde ik me vaak wat mismoedig en begon ik mijn thuis steeds meer te missen. Was wat we deden wel nuttig? Moesten we niet veel meer doen?

Toch eindigde de dag niet ellendig. We hadden nog één lappendeken om weg te geven en ds. Siminel dacht dat ons volgende adres de juiste plek was om dat te doen. We kwamen terecht in een buitenwijk waar de huisjes nog armoediger waren. We kwamen in een flatje en helemaal achterin een donkere gang op de begane grond ging een voordeur open. Een jongen van een jaar of twintig stond in de deuropening en nodigde ons uit om binnen te komen. In het piepkleine kamertje stond een bed, met daarop een gehandicapte jonge vrouw. Haar armen en benen waren vergroeid en ze kon alleen wat onverstaanbare klanken uitbrengen. Een wat jongere vrouw zat ook op het bed en hield haar hand vast.

Siminel legde in een paar zinnen uit wat hier aan de hand was. Hier woonden een broer en twee zussen. Beide ouders waren enkele jaren geleden overleden. Moeder was aan kanker gestorven en vader stierf in de mijnen toen een gang instortte. Toen ik dat even op me liet inwerken, moest ik wel een paar keer slikken.

De broer werkte een aantal uren per dag om wat geld te verdienen. Daarnaast studeerde hij. Zijn jongere zus ging ook nog naar school en samen zorgden ze voor hun gehandicapte zus; professionele hulp was er niet. De door mijn moeder gebreide lappendeken fleurde het hele kamertje op en ontlokte een glimlach aan de gehandicapte vrouw.

Waarom ben ik dit tafereeltje na al die jaren niet vergeten? Omdat er in dit kleine huisje rust en vrede heersten, die ik later zelden nog heb gevoeld. Deze weeskinderen leefden in totale afhankelijkheid van hun hemelse Vader en de jongen vertelde ons dat het heel moeilijk was om zonder ouders te moeten leven. 'Toch voelen we ons geen dag alleen, want God is altijd bij ons,' zei hij.

'Zelfs als ik door een diep, donker dal ga, een dal van moeilijkheden, ben ik nergens bang voor, want U bent bij mij.' (Psalm 23:4a BB)

Dankbaarheid

En toen Hij een zeker dorp wilde binnegaan, kwamen tien melaatse mannen naar Hem toe, die op een afstand bleven staan. En zij verhieven hun stem en zeiden: Jezus, Meester, ontferm U over ons. En toen Hij hen zag, zei Hij tegen hen: Ga heen en toon uzelf aan de priesters. En het gebeurde, terwijl zij heengingen, dat zij gereinigd werden. En toen één van hen zag dat hij genezen was, keerde hij terug, terwijl hij met luide stem God verheerlijkte. (Lukas 17:12-15 HSV)

Wat zou jij doen als er tien melaatse mannen op je afkwamen? Of - iets actueler - als er tien mensen met het coronavirus achter je aan kwamen? Persoonlijk zou ik me daar niet gemakkelijk bij voelen. Ik zou wel weg willen rennen, denk ik.

Melaatsheid komt vaak voor in de Bijbel, en één ding is zeker: als je melaats werd, dan had dit voor jou en je familie ernstige gevolgen. Je kreeg sowieso te maken met eenzaamheid, uitsluiting en verlies van lichaamsfuncties. Verder wist je vrijwel zeker dat je niet zou genezen, want er was geen medicijn tegen melaatsheid. Omdat er ook geen vaccin was, moest je ver bij iedereen vandaan blijven. Melaatsen woonden vaak bij elkaar in een afgelegen kamp.

Jezus rende niet weg toen er tien melaatse mannen op Hem afkwamen lopen, terwijl Hij als geen ander wist dat de ziekte besmettelijk was en Hem voor de wet onrein zou maken. Ze hielden wel afstand, maar toch...

We lezen dat deze melaatsen de laatste strohalm pakken die voorhanden is: ze vragen om Jezus' ontferming. 'Ontferming' is een wat gedateerd woord, maar wel met een diepe betekenis: door om ontferming te vragen, geven de melaatse mannen zich over aan de Here Jezus. Hij is de Enige die hen nu nog kan helpen, hun enige hoop!

Jezus zegt niet veel, maar wel precies het goede: 'Ga heen en toon je aan de priesters.' Alleen priesters konden melaatsen officieel genezen verklaren.

Wel vreemd, want in principe was er op dat moment nog niets veranderd aan hun situatie, dus waarom zouden ze naar de priesters gaan? Jezus vroeg geloof van hen en de gang naar de priesters liet zien dat ze dat hadden. We zien dit bijna bij elk wonder dat Jezus doet: het wordt voorafgegaan door geloof en vertrouwen; klein of groot.

Zonder in een discussie te belanden over de vraag waarom God vandaag de dag soms wel maar vaak niet geneest, is dit wel een belangrijk principe: zonder geloof kan Jezus niets doen.

En als de Here Jezus dan geneest, wat doe je dan? Ga je dan verder met je leven, zonder de Geneesheer te bedanken? Negen van deze mannen doen dat inderdaad en dat kan ik nauwelijks geloven. Waar hebben jij en ik God eigenlijk nog nooit voor bedankt?

*Heer, vol geduld toont U ons Uw liefde
Uw Naam is groot en Uw hart is zacht
Van al Uw goedheid wil ik blijven zingen
Tienduizend redenen tot dankbaarheid.²*

Leren bidden

En het gebeurde, toen Hij ergens aan het bidden was, dat een van Zijn discipelen tegen Hem zei, toen Hij ophield: Heer, leer ons bidden, zoals ook Johannes zijn discipelen geleerd heeft. (Lukas 11:1 HSV)

Het moet wel een heel bijzonder moment zijn geweest: het moment dat Jezus aan Zijn discipelen een gebed leerde. Hij deed dat omdat Zijn discipelen Hem erom vroegen. Als ik erover nadenk, begrijp ik die vraag eigenlijk wel, want wees nou eerlijk, wat moet je nu precies bidden? De lijst met onderwerpen is eindeloos, de nood in de wereld wordt dagelijks groter en dat geldt vaak ook voor onze eigen lijst met wensen, dus hoe en waar moet je beginnen?

De discipelen worstelen ook met die vraag. In hun omgeving zien ze natuurlijk wel Farizeeërs die – liefst zo lang mogelijk – op de hoeken van de straten staan te bidden (Mattheüs 6:5), maar hun Rabbi is anders, Hij zoekt de stilte op om met Zijn Vader in de hemel te praten. Hij houdt niet van uiterlijk vertoon en noemt die Farizeeërs zelfs huichelaars.

Nog voor Hij aan het echte gebed begint, geeft Hij nog een andere bruikbare tip: 'Als u bidt, gebruik dan geen omhaal van woorden zoals de heidenen, want zij denken dat zij door de veelheid van hun woorden verhoord zullen worden.' (Mattheüs 6:7)

Twee dingen moet je dus niet doen: bidden als een Farizeeër zodat mensen zeggen: 'Wat een prachtig gebed, kon ik dat ook maar,' en ook niet eindeloos lang, want dat is zeker geen voorwaarde om verhoord te worden. Kijk, daar kan ik wat mee. Bidden wordt ineens weggetrokken uit het hoekje van dingen die veel tijd en energie kosten en die je doet om op te vallen. Maar hoe moet het dan wel?

Jezus leert Zijn discipelen een eenvoudig gebed dat we altijd en overal kunnen bidden. Met enige oefening kan iedereen het leren, ongeacht waar we vandaan komen of welke taal we spreken. We hoeven het niet op vaste tijden uit te spreken en ook niet per se met onze ogen dicht. We hoeven er zelfs niet voor in een kerk of kapelletje te zijn, want dit gebed kan en mag overal gebeden worden, zachtjes of hardop.

De komende dagen gaan we stap voor stap naar dit gebed kijken en ik hoop dat dit o zo bekende gebed – voor jou en mij – opnieuw gaat leven!

*Heel vaak is mijn hart vol dingen
Wat het bidden zo verstoort
Hartendeuren zijn gesloten
Ik breng lege klanken voort
Bidden hebben wij zo nodig
Zonder bidden gaat niets goed
Wil dan door Uw Geest ons leren
Om te bidden zo het moet.³*

Hoe spreek je God aan?

Onze Vader die in de hemelen zijt... (Mattheüs 6:9a HSV)

Voor de discipelen was dit zeker ook een vraag. Hoe spreek je God aan? Natuurlijk kenden ze de verschillende namen van God zoals *Elohim* (de eerste Naam van God in de Bijbel; betekent ook Sterkte of Macht) of *Jahweh* (Ik ben die Ik ben). Maar als je gaat bidden, hoe begin je dan?

De Here Jezus begint het gebed dat Hij aan Zijn discipelen leert niet met een naam, maar met een veel intiemere aanspreekvorm, namelijk die van 'Vader'. God als Vader, dat was een vrij nieuw concept. In het Oude Testament komt het een enkele keer voor, meestal in verband met God als Vader van Zijn volk, Israël. Met de komst van Jezus, de Zoon van God, is dit anders. Het Nieuwe Testament staat er vol mee en de eerste christenen namen dat gebruik ook over. Je mag God dus aanspreken met 'Vader', maar de vraag is of je dat ook doet; of je dat ook kunt...

Misschien ken je je biologische vader helemaal niet, omdat hij met de noorderzon is vertrokken toen bleek dat je moeder zwanger was van jou of een ander had.

Misschien heb je een vader die op zich een aardige man is, maar in een duiveltje verandert als hij heeft gedronken, iets wat hij veel te vaak doet.

Misschien heb je helemaal niet zo'n leuke vader en heeft hij je als kind geslagen of zelfs misbruikt.

Dit zijn geen fantasieverhalen. Ik heb ze als maatschappelijk werker allemaal gehoord. Vaders maken fouten en die kunnen in jouw leven ernstige littekens achterlaten. Zo ernstig dat je soms langere tijd therapie nodig hebt om je leven weer enigszins op orde te krijgen. Soms lukt dat niet. Soms stappen mensen kapot en radeloos uit het leven. (Als je dit momenteel overweegt, zoek dan hulp, het is nooit te laat.)

En toch begint Jezus het gebed met 'onze Vader in de hemelen'. Jezus kent de duisternis van het menselijk hart en Hij kent het vaderhart van God. Het karakter van Zijn Vader heeft niets te maken met de fouten en slechtheid van aardse vaders. Zijn Vader is liefdevol, rechtvaardig, geduldig en goed. Zijn Vader staat dagelijks op de uitkijk om een afgedwaald kind met open armen te ontvangen. Zijn Vader was bereid om het beste te geven wat Hij had: Zijn Zoon.

Daarom begint het gebed dat we van Jezus leren met 'onze Vader'.

*Abba, Vader, laat mij zijn
Slechts van U alleen
Dat mijn wil voor eeuwig zij
d'Uwe en anders geen
Laat mijn hart nooit koud zijn, Heer
Laat mij nimmer gaan
Abba, Vader, laat mij zijn
Slechts van U alleen.⁴*

De naam van God is heilig

Uw naam worde geheiligd... (Mattheüs 6:9b HSV)

Het Onze Vader begint met een wens waar we misschien makkelijk overheen lezen. Het is het verlangen dat de Naam van God geheiligd mag worden. Wat betekent dat nu eigenlijk?

Er gaat geen dag voorbij of ik hoor het tegenovergestelde: de naam van God wordt te pas - en meestal te onpas - gebruikt en misbruikt. Op tv, op straat, bij de burens, op het werk, et cetera. Soms hoor ik mensen ook heel hardgrondig vragen of God hen wil 'verdoemen'. Dan ben ik heel blij dat God niet elk gebed onmiddellijk verhoort.

Het is ook merkwaardig dat velen - als er iets misgaat - de naam van God en Zijn Zoon Jezus misbruiken. Waarom zou iemand dat doen? Waarom iemand aanroepen waar je niet in gelooft? Ik hoor eigenlijk nooit dat de naam van Boeddha of Allah als scheldwoord wordt gebruikt.

In de tijd dat Jezus Zijn boodschap predikte, zal de naam van God niet vaak als scheldwoord zijn gebruikt; dat was ondenkbaar. Gods'lastering werd niet getolereerd door de leiders van het Joodse volk. Er stond zelfs de doodstraf op (Leviticus 24:16).

De naam van God misbruiken was dus geen gewoonte van de volgelingen van Jezus. Sterker nog, de heilige Naam van God (*Jahweh*) werd meestal - uit respect en ontzag - niet eens uitgesproken. Ze noemden Hem vaak 'de Naam' (*hasjeem*).

Toch begint het gebed dat we van de Here Jezus hebben geleerd met de wens dat de naam van God geheiligd mag worden. In de Joodse traditie is de naam van iemand verbonden met wie iemand echt is. Gods naam is dus een weerspiegeling van wie God echt is en daarom is het belangrijk dat we die naam heiligen; apart zetten.

God, de Ene, de Enige, de God die is wie Hij is, heeft vele namen, maar geen van die namen mogen we misbruiken. God - en daarmee Zijn naam - is Heilig.

Daarom mogen we elke dag bidden dat Zijn naam geheiligd wordt!

U bent 'Ik ben' op de troon

Uw naam is heilig

U bent de Christus, Gods Zoon

Uw naam is heilig

U bent de Redder die kwam

Uw naam is heilig

U bent vlekkeloos Lam

Uw naam is heilig.⁵

Uw koninkrijk kome

Uw Koninkrijk kome... (Mattheüs 6:10a HSV)

Het tweede dat de Here Jezus Zijn discipelen – en ons – leert bidden, zijn deze drie woorden: ‘Uw koninkrijk kome.’

Toen ik hier over nadacht, werd het me duidelijk waarom dat zinnetje juist aan het begin van het Onze Vader wordt genoemd: het gebed begint met de positie van God de Vader, wiens naam heilig is en niet misbruikt mag worden, waarna ons direct duidelijk wordt gemaakt dat ons leven zoals we dat nu leven maar tijdelijk is. Het zal niet altijd zo blijven. De aarde met al haar schoonheid en vervuiling zal veranderen, want er komt een koninkrijk dat er heel anders uitziet dan onze aardse koninkrijken: het koninkrijk van God.

Voor de discipelen was dit zeker niet iets nieuws, want de verwachting van een gelovige Jood was dat dit inderdaad zou gaan gebeuren. Toen Jezus dan ook op een ezelsveulen Jeruzalem binnenreed, dachten Zijn discipelen dat dit moment was aangebroken: hun Rabbi zou nu Koning worden en de macht krijgen die Hij verdiende (Johannes 12:13).

Maar het was nog niet zo ver. Jezus moest eerst nog lijden, sterven en weer opstaan uit de dood. En ook toen was het nog steeds niet zo ver, want het koninkrijk van God is nog niet zichtbaar.

Wanneer we in de Here Jezus gaan geloven, ontstaat er een verlangen in ons hart dat Jezus terug zal komen en dat alles zal worden zoals God het ooit heeft bedoeld; zoals het in het Paradijs was: volmaakt. Nu moet ik eerlijk zeggen dat ik me hier niet altijd zo mee heb beziggehouden. Als het leven gaat zoals je het graag wilt, dan heeft Jezus’ wederkomst meestal niet zo’n hoge prioriteit.

Gelukkig is dat door de jaren wel veranderd en inmiddels kijk ik er naar uit, want beter dan dat zal het niet worden! Toch weet ik ook dat er eerst nog van alles staat te gebeuren; mooie en minder mooie dingen. God heeft een plan en als we goed opletten, dan zien we het voor onze ogen in vervulling gaan.

Het koninkrijk van God zal niet komen op het moment dat Jezus Zijn Gemeente thuishaalt (1 Thessalonicenzen 4:15-17), maar op het moment dat Hij Zijn voeten op de Olijfberg zal zetten: bij Zijn tweede komst (Zacharia 14:4-9). Wat een geweldig vooruitzicht en wat een aanmoediging om hier elke dag voor te bidden. Niet dat het anders niet zou gebeuren – wat God beloofd heeft, zal Hij zeker doen – maar om onszelf er aan te herinneren dat ‘het beste deel nog komt’, zoals de titel van een boek van Corrie ten Boom zegt.⁶

Maranatha: onze Heer zal komen!

Uw wil geschiede

Uw wil geschiede, zoals in de hemel zo ook op de aarde. (Mattheüs 6:10b HSV)

Uw wil geschiede, in de hemel en op aarde. Dat eerste gedeelte, daar hebben we meestal niet zo'n moeite mee: God woont in de hemel en God mag daar doen wat Hij wil. Maar dan: zoals God in de hemel mag beslissen wat Hij wil, zo mag Hij dat ook op aarde. God is God en Hij heeft het laatste woord. Dat kan best heel ver gaan:

- Uw wil geschiede, ook als je uitbehandeld bent en de laatste dagen en uren van je aardse bestaan door je vingers wegglijpen.
- Uw wil geschiede, ook als de functie die je zo ambieerde voor je neus wordt weggekaapt door die irritante collega met die eeuwige grijns op zijn gezicht.
- Uw wil geschiede, ook als een geliefd kind, na jarenlang gestreden te hebben, besluit om een einde aan zijn leven te maken.
- Uw wil geschiede, ook als jullie gebed om een kindje maar niet verhoord lijkt te worden.

'Uw wil geschiede', kunnen we dat wel echt zeggen? Zonder dat het fatalistisch klinkt en zonder dat het zielig wordt? God is zo ontzettend groot, daar kunnen wij nietige mensen toch niet tegenop. Die strijd hebben we bij voorbaat al verloren.

Ik moet denken aan Jakob, één van de beide zonen van Izak en de tweelingbroer van Ezau. Er kwam in zijn leven een moment dat hij bij de beek Jabbok worstelde met God. Jakob had in zijn leven veel dingen niet helemaal 'volgens het boekje' gedaan en zijn worsteling had alles te maken met 'overgave'; overgave aan de God van zijn voorouders. Als de strijd bijna voorbij is, heeft hij nog maar één verzoek: 'Ik laat U niet gaan, tenzij U mij zegent' (Genesis 32:24-26). Met deze woorden gaf hij zich over, want 'het staat buiten kijf, dat de mindere altijd gezegend wordt door de meerdere' (Hebreeën 7:7 NBV). Jakob had zijn Meerdere gevonden.

'Uw wil geschiede.' Waarom zouden we dit eigenlijk bidden? Omdat God zo heel veel groter is dan wij ooit kunnen bedenken; omdat God altijd uit liefde handelt; omdat God het hele plaatje ziet en wij maar een heel klein stukje!

Jezus, alles geef ik U

Wat ik ben en heb

En wat ik ooit zal zijn

Al mijn hoop

Mijn plannen en mijn tijd

Leg ik in uw hand

Vertrouw ze aan U toe.⁷

Dagelijks brood

Geef ons heden ons dagelijks brood. (Mattheüs 6:11 HSV)

Brood, wie eet het niet regelmatig?

Ik las op internet dat Nederlanders gemiddeld bijna vijftig kilo brood per jaar eten, wat neerkomt op ongeveer vier boterhammen per dag. We hebben vele soorten brood in ons kikkerlandje: bruin, wit, spelt, meergranen, met of zonder gluten, met of zonder zout. 'Voor elk wat wils' dus. Laatst was ik bij de bakker en hoorde een vrouw klagen dat haar favoriete brood op was. Uit mijn ooghoek zag ik dat er zeker nog acht andere soorten voorradig waren en ik beet op mijn tong om niet te reageren.

'Brood is gezond', vinden de meesten van ons, dus eten we het elke dag. We hebben zelfs een tijdje een 'brooddieet' gehad, waar je van af zou vallen. Het is niet erg populair meer, want inmiddels weten we dat in brood veel koolhydraten zitten, waar je niet van afvalt.

De Here Jezus neemt het zinnetje 'geef ons heden ons dagelijks brood' op in het gebed dat Hij Zijn discipelen leerde, omdat het zo vanzelfsprekend is dat we brood eten. Het brood in het Midden-Oosten is anders dan bij ons en in Azië kun je 'brood' wellicht vervangen door 'rijst', maar waar het om gaat is dat we elke dag brood (voedsel) nodig hebben. Toen de Israëlieten door de woestijn trokken, kwam er al heel snel gemopper en sommigen wilden zelfs terug naar de vleespotten van Egypte, waar ze 'meer dan genoeg brood en vlees te eten hadden' (Exodus 16:3 BGT). Nu denk ik eigenlijk dat ze als slaven niet heel vaak 'broodjes shoarma' te eten kregen, maar toch misten ze het voedsel in Egypte.

Door te bidden om dagelijks brood geven we aan dat we afhankelijk zijn van onze Vader in de hemel. Nu kan ik me voorstellen dat iemand met een smalle beurs dit anders bidt dan iemand met een dikke bankrekening, maar toch is het principe hetzelfde: God wil voor ons zorgen en op Hem kunnen we altijd rekenen. Iets verder in het hoofdstuk lezen we: 'Kijk naar de vogels in de lucht: zij zaaien niet en maaien niet, en verzamelen niet in schuren; uw hemelse Vader voedt ze evenwel; gaat u ze niet ver te boven?' (Mattheüs 6:26 HSV)

Onze boterham is niet altijd belegd met roomboter en dikke plakken kaas, maar ik weet wel dat onze hemelse Vader voor ons zorgt, ook vandaag!

Leid ons niet in verzoeking

En leid ons niet in verzoeking... (Mattheüs 6:13a HSV)

Dit is een bijzonder gedeelte van het 'Onze Vader', want in deze vertaling staat een vraag die eigenlijk niet kan: 'Vader God, wilt U ons alstublieft niet verzoeken?' Volgens Jakobus 1:13 'kan God niet verzocht worden door het kwaad en kan God zelf ook niet verzoeken.'

In de Bijbel worden de woorden 'verzoeking' en 'beproeving' door elkaar gebruikt en in andere vertalingen – zoals bijvoorbeeld de NBV – staat hier dan ook het woord 'beproeving'. In de BasisBijbel staat het volgende: 'En stel ons niet op de proef, maar red ons van het kwaad.' Dat vind ik een duidelijke vraag.

In 1 Petrus 1:7 lezen we dat God ons geloof zal beproeven, zoals 'goud door het vuur beproefd wordt.' Ik kijk wel eens naar 'Gold Rush', een programma op Discovery Channel. Goud delven gaat niet vanzelf. Kosten noch moeite worden gespaard om kleine korreltjes goud uit het gesteente te filteren. Als aan het eind van het seizoen de opbrengst wordt gewogen, zie je een zakje met kleine en grotere goudklompjes en eigenlijk vraag ik me dan altijd af: is dat alles? Doe je daar nou al die moeite voor?

Wat je op dat moment nog niet ziet, is het eindproduct. Deze korreltjes goud moeten nog gesmolten – beproefd – worden om uiteindelijk een schitterend sieraad te kunnen worden. Goud van 8 karaat (33,3 procent goud) is niet zo mooi als 24 karaat goud (99,9 procent). God wil ons beproeven, zodat we van 8-karaatschristenen in 24-karaatschristenen veranderen.

Toch vinden we dit waarschijnlijk niet zo'n fijn proces, want als mens hebben we het liefst niet al te veel hobbels en bobbelts op onze weg. Dat maakt het leven alleen maar lastig en ingewikkeld. Dat is volgens mij ook de reden dat dit zinnetje is opgenomen in het 'Onze Vader'.

We weten dat beproevingen erbij horen, dat ze niet fijn zijn, dat ze vaak verdriet en pijn veroorzaken. Maar we weten ook dat beproevingen een doel hebben, want hierdoor 'gaan we steeds meer op Christus lijken.' (2 Korinthe 3:18 BB).

Maar Vader God, laat ze alstublieft niet al te heftig worden!

*Stil mijn ziel wees stil
En wees niet bang
Voor de onzekerheid van morgen
God omgeeft je steeds
Hij is er bij
In je beproevingen en zorgen.⁸*

Vergeef ons onze schulden

En vergeef ons onze schulden, zoals ook wij onze schuldenaren vergeven. (Mattheüs 6:12 HSV)

Vergeven, daar zijn dikke boeken over geschreven. En als je ze allemaal uit hebt, heb je dan geleerd wat vergeving is? Hoe het echt werkt?

Ik heb een paar gedachten over vergeving op een rijtje gezet:

- Vergeven is niet iets wat alleen bij het Christendom hoort: ook mensen met een ander geloof of atheïsten hebben ontdekt dat vergeven heel zinvol is en je verder helpt.
- Vergeven is iets is wat je in eerste instantie voor jezelf doet.
- Vergeven is vaak ontzettend moeilijk omdat het indruist tegen ons rechtvaardigheidsgevoel.
- Vergeven is niet hetzelfde als toedekken of wegmoffelen, zeker niet. Het onrecht wat jou is aangedaan blijft, maar je hebt er zelf minder last van en je legt het terug bij degene die jou benadeeld heeft.
- Vergeven kost je altijd iets.

Wat is vergeven? Ik heb er een aantal woordenboeken op nageslagen (waaronder de 'dikke Van Dale') en twee dingen zijn belangrijk als het om vergeven gaat: 'genade schenken' en 'het iemand niet meer kwalijk nemen van een (ernstige) daad'.

In het gebed dat we van de Here Jezus hebben geleerd, vragen we of God de Vader ons op dezelfde manier wil vergeven zoals wij dat doen. Dat is nogal wat, want stel dat wij niet vergeven, vergeeft God ons dan ook niet? Kan God ons dan wel vergeven?

Toen ik hier over nadacht, kwam ik uit bij een gelijkenis van Jezus over een koning en een dienaar met een grote schuld. Echt groot, want om die schuld af te betalen moest hij zestig miljoen dagen werken. De koning krijgt medelijden met de dienaar en scheldt hem de schuld volledig kwijt. Even later komt die dienaar iemand tegen die bij hem een veel kleinere schuld heeft, een schuld die echt wel te overzien was: ongeveer honderd daglonen. Hij is spontaan vergeten welk een wonder er zojuist heeft plaatsgevonden en hij kent geen genade. (Mattheüs 18:23-35)

Waarom zouden we vergeven? Omdat ons ook zo ontzettend veel vergeven is, veel meer dan zestig miljoen daglonen.

Verlos ons van de boze

... maar verlos ons van de boze. (Mattheüs 6:13 HSV)

Eigenlijk wist ik niet precies wat ik over dit zinnetje uit het 'Onze Vader' zou gaan schrijven, want op zich is het een duidelijke vraag. Vrij vertaald staat er: 'Vader God, wilt U er voor zorgen dat we geen last hebben van satan, van de duivel, van de slang, van de gevallen engel, van Uw en onze vijand.'

Duidelijke taal lijkt me, verder geen woorden aan vuil maken, want dat is de boze zeker niet waard.

Toch staat het er niet voor niets. Voor de Here Jezus is het belangrijk genoeg om het op te nemen in het enige gebed dat we van Hem hebben geleerd. Als we de Bijbel lezen, vinden we tientallen verwijzingen naar deze gezamenlijke vijand. Hij is er en hij heeft zich tot doel gesteld om alles wat God heeft gemaakt kapot te maken. Hij doet dit actief, want 'hij gaat rond als een brullende leeuw, op zoek naar wie hij zou kunnen verslinden' (1 Petrus 5:8).

In de jaren die we in Roemenië werkten hebben we zo vaak de waarheid van deze tekst gezien, gevoeld en betreurd: mensen zonder hoop, verslaafd aan drank en drugs, verwarde en angstige mensen, overgeleverd aan de 'goedheid' van afgestompte verzorgenden. Dementerende ouderen, gevangen in een geloof dat geen rust en houvast biedt.

Nee, deze vijand kent geen genade. Ooit was hij een geweldig schepsel van God, 'morgenster, zoon van de dageraad' wordt hij genoemd (Jesaja 14:12-15). Hij leefde dicht bij God, maar hij vond dit niet genoeg. 'Ik zal opstijgen boven de wolkenhoogten, ik zal mij gelijkstellen met de Allerhoogste,' lezen we in vers 14. De duivel was niet tevreden met zijn bijna goddelijke status. Hij wilde meer. Hij wilde zijn als God. Het werd zijn einde en zijn plaats was niet meer in de hemel, maar hier op aarde, waar hij het ons nog heel moeilijk kan maken.

Maar we mogen ook vandaag zeker weten dat hij een verslagen vijand is en dat zijn rijk voorgoed zal verdwijnen: 'En de duivel, die hen misleidde, werd in de poel van vuur en zwavel geworpen' (Openbaring 20:10).

'Vader God, wilt U ons vandaag verlossen van de boze? Wilt U ons de kracht geven om hem te weerstaan? Wilt U ons de wijsheid geven om niet naar zijn leugens te luisteren. Dank U dat U het laatste woord heeft en dat U zoveel machtiger bent dan de oude slang. Amen.'

Verder lezen? Dit boek is verkrijgbaar via de webshop op www.tripleboeken.nl en in de (christelijke) boekhandel. Zie ook onze andere uitgaven op de website.

Spiegelen | Anton Burger

ISBN 9789083117355 | 384 pagina's | Gebonden hardcover met leeslint | € 24,95

DICHTBIJ • INSPIREREND • RAAK